Europski parlament
2019-2024

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost
Predsjednik

30.8.2023

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o privremenom izvješću odbora BUDG o reviziji u sredini programskog razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira za 2021. − 2027. (2023/0201R(APP))

Poštovani g. predsjedniče

Od Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost zatraženo je da podnese mišljenje Vašem odboru u navedenom postupku. Pisanim postupkom od 13. srpnja 2023. to je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma.

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost razmotrio je predmetno pitanje na svojoj sjednici od 30. kolovoza 2023.[1] Odbor je na toj sjednici odlučio pozvati Odbor za proračune da kao nadležni odbor u privremeno izvješće uvrsti prijedloge navedene u nastavku.

S poštovanjem,

Robert Biedroń

[1] Na konačnom glasovanju nazočni su bili: Robert Biedroń (predsjednik), Andżelika Anna Możdżanowska, Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Pernille Weiss, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Irène Tolleret, Heléne Fritzon, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Vera Tax, Kira Marie Peter-Hansen, Sylwia Spurek (potpredsjednica), Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión, Christine Anderson, Annika Bruna, Sandra Pereira

PRIJEDLOZI

A. budući da su rodna ravnopravnost i iskorjenjivanje nejednakosti temeljne vrijednosti na kojima se Unija zasniva i budući da je obveza promicanja rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike u svim njezinim djelovanjima sadržana u članku 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

B. budući da je Parlament u više navrata pozvao Komisiju da promiče i provodi uporabu rodno osviještene politike, izradu rodno osjetljivog proračuna i procjene utjecaja na rodnu ravnopravnost u svim područjima politika Unije;

C. budući da proračuni nikad nisu rodno neutralni i stoga ih je potrebno izrađivati s ciljem rodne ravnopravnosti od samog početka; budući da podaci upućuju na to da svaka kriza ima nerazmjeran učinak na žene i djevojčice, kao što se može vidjeti u aktualnim krizama s kojima se Unija suočava; budući da ruski rat protiv Ukrajine i posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19 zahtijevaju rodno osjetljiv odgovor;

1. pozdravlja komunikaciju Komisije o reviziji VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. u sredini razdoblja; uviđa potrebu za rješavanjem financijskog učinka posljedica ruskog rata protiv Ukrajine i posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19; ističe da proračun Unije ne bi trebao doprinositi rodnim nejednakostima ili raspirivanju mržnje te stoga poziva Komisiju da istraži glavne misije onih kojima se dodjeljuju sredstva Unije i da uskrati sredstva akterima koji žele iskoristiti sredstva Unije za nazadovanje u pogledu ljudskih prava, posebno prava žena i rodne ravnopravnosti; ističe da je revizija u sredini razdoblja prilika za rješavanje nedostataka u pristupu Unije rodno osviještenoj politici i izradi rodno osjetljivog proračuna, što bi trebalo smatrati sastavnim dijelom financijskog procesa kojim se omogućuje najučinkovitija dodjela sredstava;

2. pozdravlja ponovno isticanje obveze u pogledu nove metodologije praćenja rashoda za rodnu ravnopravnost i probno uvrštenje tih ciljeva od 2023.; ističe da se trenutačno procjenjuje da većina programa ima potencijal za doprinos rodnoj ravnopravnosti, što odgovara većini financijskih sredstava (ocjena 0*, 73 % proračuna), u odnosu na programe koji stvarno doprinose rodnoj ravnopravnosti kao primarnom cilju (ocjena 2, 2 % proračuna) ili kao važnom cilju (ocjena 1, 9 % proračuna)[1]; ističe važnost učinkovitih i rodno osjetljivih preispitivanja svih programa i rashoda kojima se omogućuje prilagodba kada i gdje je to potrebno, u skladu s tematskim izvješćem Revizorskog suda br. 10/2021 o uključivanju rodno osviještene politike u proračun EU-a[2];

3. potiče Komisiju da poveća sredstva za proračunske linije i programe u kojima je rodna ravnopravnost primarni ili važan cilj, kao što su potprogram Daphne, čiji je cilj borba protiv svih oblika rodno uvjetovanog nasilja, te potprogram za jednakost, prava i rodnu ravnopravnost programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti, program „EU za

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontal-priorities/gender-equality-mainstreaming_en
https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/SWD_2023_336_1_EN_autre_document_travail_service_part1_v4.pdf, str. 48.
[2] https://www.eca.europa.eu/hr/publications?did=58678

zdravlje”, Europski socijalni fond plus (ESF+) i programi vanjskog djelovanja kao što su Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i inicijativa UN-a Spotlight;

4. poziva Komisiju da poveća proračun Europskog instituta za ravnopravnost spolova kako bi se zajamčilo da Institut ima dostatna sredstva za izvršavanje svojeg mandata, uključujući pružanje tehničke pomoći državama članicama, u svjetlu sve veće hitnosti i potražnje za tehničkom potporom za rodno osviještenu politiku;

5. ponovno ističe svoju zabrinutost zbog napada na rodnu ravnopravnost i temeljna prava u Uniji, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i prava, te poziva na dodjelu sredstava za borbu protiv tih zazornih reakcija i dezinformacija, kao i za potporu organizacijama civilnog društva koje štite prava žena, uključujući organizacije koje omogućuju pristup sigurnom i zakonitom pobačaju putem prekograničnih usluga, kojima se ženama jamči temeljno pravo na kontrolu nad svojim tijelima;

6. ustraje u tome da bi žene i muškarci trebali imati jednake koristi od Mehanizma za oporavak i otpornost, posebno radi smanjenja postojeće razlike u plaćama između spolova u Uniji od 13 %.